

Raadsvoorstel

Datum raadsverg.: donderdag 25 september 2025

Agendapunt:

Zaak - documentnummer: Z25/188681 - D - 272348

Datum B&W-verg.: dinsdag 1 juli 2025

Portefeuillehouder(s): G.H.C. Frische
I.G.M.H. Minkenberg

Onderwerp

Vierde wijziging van de gemeenschappelijke regeling Westrom

Samenvatting

Per 1 januari 2025 is de uitvoering van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Westrom overgedragen aan Doon Roermond B.V. De GR Westrom blijft formeel werkgever voor Wsw-medewerkers. Het Algemeen Bestuur heeft onderzocht hoe de GR Westrom in de toekomst het beste vormgegeven kan worden, met als uitgangspunt dat het een gemeenschappelijke regeling blijft van de gemeenten Echt-Susteren, Leudal, Maasgouw, Roerdalen en Roermond. Uit het onderzoek door Boels Zanders Advocaten en de juristen van de aangesloten gemeenten is het advies gekomen om de GR Westrom om te zetten naar de lichtere samenwerkingsstructuur van een bedrijfsvoeringsorganisatie (BVO). De gemeenteraad wordt nu in de gelegenheid gesteld om zienswijzen in te dienen ten aanzien van het wijzigingsvoorstel gemeenschappelijke regeling Westrom.

Voorstel

Geen zienswijze uit te brengen ten aanzien van het wijzigingsvoorstel van de gemeenschappelijke regeling Westrom.

Inleiding

Sinds 1 januari 2025 is de uitvoeringsorganisatie van de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Westrom overgedragen aan Doon Roermond B.V. Nu de GR Westrom enkel nog fungeert als formeel werkgever voor de Wsw-medewerkers heeft het Algemeen Bestuur zich gebogen over de vraag hoe de GR Westrom in de toekomst het beste kan worden vormgegeven. Bestuurlijk uitgangspunt voor deze vormgeving is dat in ieder geval de GR Westrom een zogenaamde gemeenschappelijke regeling blijft van de colleges van B&W van de gemeenten Echt-Susteren, Leudal, Maasgouw, Roerdalen en Roermond.

De Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) kent vijf varianten van interbestuurlijke samenwerking. Omdat de GR Westrom medewerkers in dienst heeft, dient de samenwerkingsvorm in ieder geval over rechtspersoonlijkheid te beschikken. Hiervan uitgaande resteren er twee geschikte samenwerkingsvormen op grond van de Wgr:

1. Een gemeenschappelijk openbaar lichaam. Dit is de klassieke variant en tevens de huidige samenwerkingsconstructie van de GR Westrom
2. Een bedrijfsvoeringsorganisatie. Deze variant is geschikt voor de uitvoering van beleidsarme uitvoeringstaken.

Boels Zanders Advocaten en de juristen van de aangesloten gemeenten hebben mogelijke scenario's in kaart gebracht en een advies uitgebracht om de GR Westrom om te vormen naar de lichtere samenwerkingsstructuur van een bedrijfsvoeringsorganisatie (BVO) (D – 272428).

Inhoudelijke toelichting

1.1 Een lichtere samenwerkingsvorm past bij de huidige functie van de GR Westrom, waarin enkel nog de dienstverbanden van de Wsw-doelgroep resteren

Door de overname van de bedrijfsvoeringsactiviteiten van GR Westrom door Doon resteert binnen de regeling uitsluitend nog de juridische verantwoordelijkheid voor het voortzetten van de dienstverbanden van de Wsw-doelgroep. Daarmee zijn zowel beleidsvorming als operationele uitvoering binnen de GR komen te vervallen. De resterende werkzaamheden zijn administratief en juridisch van aard. Dit maakt een lichte, uitvoeringsgerichte samenwerkingsvorm logisch en passend.

1.2 De bestuurlijke complexiteit neemt af

Een bedrijfsvoeringsorganisatie (BVO) vormt een slankere en doelmatiger samenwerkingsvorm ten opzichte van een reguliere gemeenschappelijke regeling (GR). Door omvorming naar een BVO blijft de gemeenschappelijke regeling Westrom als zelfstandige rechtspersoon in stand, waarbij de democratische legitimatie richting de gemeenteraden geborgd blijft.

Het onderscheidende kenmerk van een BVO t.o.v. een GR is de aanwezigheid van een enkelvoudig bestuur. Dit houdt in dat de bestaande bestuursstructuur wordt afgeschaald: het huidige model met zowel een Algemeen als een Dagelijks Bestuur wordt vervangen door één bestuur. Deze vereenvoudiging draagt bij aan bestuurlijke slagkracht en efficiëntie in de besluitvorming.

Elke deelnemende gemeente wijst één collegelid aan als lid van dit bestuur. Dit orgaan is bevoegd om besluiten te nemen over alle aangelegenheden die onder de verantwoordelijkheid van zowel het Algemeen als het Dagelijks Bestuur vielen. Daarmee worden alle bestuurlijke bevoegdheden geconcentreerd binnen één bestuurslaag, wat leidt tot een eenduidige aansturing en versterkt uitvoeringsvermogen.

1.3 De continuïteit van de huidige constructie blijft in stand

Hoewel de governancevorm wijzigt, blijven belangrijke onderdelen van de huidige constructie behouden. Daarmee blijft de bestuurlijke inbedding herkenbaar en geborgd:

- De gemeenschappelijke regeling Westrom blijft bestaan als een aparte publiekrechtelijke rechtspersoon waaraan de colleges van B&W van Echt-Susteren, Leudal, Maasgouw, Roerdalen en Roermond deelnemen partij zijn;
- Er blijft een bestuur bestaan dat beschikt over eigen bevoegdheden;
- De passieve en actieve informatieplicht van het bestuur van Westrom richting de deelnemende colleges en gemeenteraden blijft behouden;
- De artikelen omtrent zienswijzen en inspraak, welke zijn afgestemd in het kader van het "Limburgse traject tot wijzigingen van de gemeenschappelijke regelingen" blijven bestaan
- Ook de bepalingen omtrent uittreding, opheffing en wijziging van de regeling GR Westrom blijven bestaan.

2.1 Het ontwerpbesluit betreft een technische en governance-gerichte aanpassing van de samenwerkingsvorm van GR Westrom naar een bedrijfsvoeringsorganisatie (BVO), waarbij de inhoudelijke doelstellingen, juridische structuur en democratische verankering van de samenwerking ongewijzigd blijven.

Op basis van artikel 1, derde lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen dient de raad in de gelegenheid te worden gesteld om desgewenst zienswijzen naar voren te brengen. Gezien de zorgvuldige voorbereiding van het voorgelegde ontwerpbesluit en omdat de wijziging enkel ziet op een vereenvoudiging van de bestuursstructuur, zonder gevolgen voor de dienstverlening of belangen van de gemeente en haar inwoners, is het uitgangspunt van het raadsvoorstel dat de raad geen zienswijze naar voren wenst te brengen. Dat zou ook in het belang zijn voor de voortgang van de besluitvorming (mede gelet op beoogde datum inwerkingtreding van de wijziging per 1 januari 2026).

Financiële toelichting

Dit voorstel heeft geen financiële consequenties.

Juridische toelichting

Gelet op de nieuwe situatie die is ontstaan per 1 januari 2025, waarin de GR niet langer over een eigen uitvoeringsorganisatie beschikt en de uitvoering van de Wsw is opgedragen aan Doon Roermond B.V., dient de GR Westrom aangepast te worden en wordt voorgesteld om de GR om te vormen van een gemeenschappelijk openbaar lichaam (art. 8 lid 1 Wgr) naar een bedrijfsvoeringsorganisatie (BVO) ex art. 8 lid 3 Wgr. Een BVO is geschikt voor een organisatie waarin de focus ligt op uitvoering of bedrijfsvoering. Een BVO is met andere woorden geschikt voor de behartiging en beheersing van ondersteunende processen en van uitvoeringstaken van de deelnemers. De lichtere samenwerkingsstructuur van de BVO past bij de resterende taken die bij de GR Westrom liggen, te weten het vervullen van de rol van formele werkgever voor de medewerkers die onder de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) vallen. Het voordeel is dat een BVO een enkelvoudig bestuur kent. Verder beschikt dit samenwerkingsverband nog steeds over rechtspersoonlijkheid.

Door de raad om zienswijze te vragen over het ontwerpbesluit wordt uitvoering gegeven aan art. 1 derde lid van de Wgr.

Het voorliggende ontwerpbesluit is zorgvuldig voorbereid door Boels Zanders Advocaten in overleg met juristen van betrokken gemeenten en in afstemming met medewerkers van GR Westrom, alvorens het ontwerpbesluit aan het DB en vervolgens aan het AB is voorgelegd voor besluitvorming.

Duurzaamheid / Cittaslow

Niet van toepassing.

Risico's

Niet van toepassing.

Burgerparticipatie

Niet van toepassing.

Bijgevoegde stukken

- Bijlage 1: Wijzigingsvoorstel Gemeenschappelijke Regeling Westrom (D – 272427)
- Bijlage 2: Memo inzake toekomstige vormgeving Westrom (D – 272428)
- Bijlage 3: BVO Westrom - schoon 26052025 (D – 272429)
- Bijlage 4: BVO Westrom met wijzigingen (D – 272431)
- Bijlage 5: Raadsbesluit (D – 272349)

Ter inzage liggende stukken
Niet van toepassing.

Burgemeester en wethouders van Echt-Susteren,

secretaris

voorzitter